

11. Lim Merlyna. Clicks, Cabs, and Coffee Houses: Social Media and Oppositional Movements in Egypt, 2004–2011 / Merlyna Lim // Journal of Communication. – 2012. – Vol. 62, issue 2. – April. – P. 231–248.
12. Munford Monty. Developing (and developed) countries embrace the mobile internet [Electronic resource] / Munford Monty // The Telegraph. – 2010. – 25 dec. – Access mode : <http://www.telegraph.co.uk/technology/news/8220274/Developing-and-developed-countries-embrace-the-mobile-internet.html>
13. The information revolution in the Middle East and North Africa : MR-1653 / Grey E. Burkhart, Susan Older. RAND, 2003. – P. 33.
14. Wolfsfeld Gadi. Social Media and the Arab Spring: Politics Comes First / Wolfsfeld Gadi, Segev Elad, Sheaffer Tamir // The International Journal of Press/Politics. – 2013. – № 18 (2). – P. 115–137.

Федонюк Сергей, Стрилка Оксана. Массовое сотрудничество как фактор революций «Арабской весны». В статье рассмотрены факторы революций в регионе Северной Африки и Ближнего Востока, которые произошли в 2011 г. Показано, что решающее значение в инициативе социальных потрясений в регионе сыграла не отрицательная экономическая ситуация в обществах. Проанализированы причины этих революций, показана роль информатизации общества в сочетании с динамикой социально-экономического развития. Раскрыта роль сочетание этих факторов как поводу революционных преобразований в условиях широкого использования инструментов массового сотрудничества на основе виртуальных социальных сетей. Показана возможность прогнозирования подобных общественных явлений.

Ключевые слова: «Арабская весна», революция, коммуникация, социальные медиа, информатизация, массовое сотрудничество.

Fedoniuk Sergii, Strilka Oksana. Mass Cooperation as a Factor of “Arab Spring” Revolutions. The article examines the factors of revolutions in the region of North Africa and the Middle East, which took place in 2011. It is shown that a crucial role in the initiation of social upheaval in the region played no negative economic situation in society. The reasons these revolutions was analyzed, the role of information society in conjunction with the dynamics of socio-economic development was shown, and the role of the combination of these factors as about revolutionary change in the widespread use of tools of mass collaboration through virtual social networks. The possibility of predicting such social phenomena is presented.

Key words: “Arab Spring”, revolution, communication, social media, information, mass collaboration.

Стаття надійшла до редколегії
30.10.2014 р.

УДК 327:343.91(82)

Анастасія Мураль

Транснаціональні загрози інтересам Аргентини

У статті проаналізовано особливості транснаціональних загроз інтересам Аргентини, причини їх появи та розвитку, а також окреслено перспективні напрями боротьби з ними. Визначено, що захист національних інтересів Аргентини передбачає діяльність із виявлення, попередження та усунення транснаціональних загроз для державної безпеки, серед яких найбільш небезпечні тероризм, незаконний обіг наркотиків, кіберзлочинність. Схарактеризовано актуальні проблеми, пов'язані з методами боротьби з транснаціональними загрозами, характерними для Аргентини та країн Латинської Америки.

Ключові слова: Аргентина, Латинська Америка, національна безпека, безпекова політика, загрози, тероризм, незаконний обіг наркотиків, кіберзлочинність.

Постановка наукової проблеми та її значення. Проблеми національної безпеки стоять сьогодні в центрі уваги більшості цивілізованих країн світу, міждержавних утворень і громадських об'єднань. Причиною такої уваги стало саме глобальне середовище безпеки, яке сьогодні містить у собі велику кількість загроз і викликів найрізноманітнішого характеру. Процеси глобалізації, посилення єдності світу з одночасним поглибленням його національної різноманітності, революція у війсьній сфері призвели до зміни характеру загроз і небезпек для людства, окремих націй і держав, що вимагає нових підходів до глобальної міжнародної безпеки. Транснаціональні загрози та нові пріоритети

забезпечення державної політики впливають на кардинальні зміни в системах національного, регіонального, глобального рівнів і потребують визначення ступеня впливу цих змін на національну безпеку. Аргентина, будучи великою та впливовою державою в регіоні Латинської Америки, займає важливе місце в регіональних процесах у період появи нових загроз для національних інтересів держав, тому дослідження особливостей гарантування національної безпеки Аргентини на сучасному етапі має важливе значення для виявлення сильних і слабких сторін системи міжнародної безпеки загалом.

Мета статті – визначити місце транснаціональних загроз (тероризму, незаконного обігу наркотиків, кіберзлочинності) та методи боротьби з ними в системі гарантування національної безпеки Аргентини.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Останнім часом з'явилися нові концепції національної безпеки, в основі яких лежить ідея багатовимірності потенційних загроз. У зв'язку з потребою організації боротьби з транснаціональною організованою злочинністю країни Латинської Америки розробили регіональні та міжнародні зобов'язання. Розвиток комунікацій і посилення глобалізаційних процесів вимагають скоординованих дій та співробітництва в найбільш проблемних галузях транснаціональної злочинності. Особливо це стосується країн Латинської Америки загалом й Аргентини зокрема, у яких найпоширенішими видами міжнародних правопорушень є тероризм, незаконний обіг наркотиків, кіберзлочинність [7].

Загрози національній безпеці не є суто державною проблемою Аргентини, тому на сучасному етапі влада країни намагається спрямовувати зусилля на боротьбу із цими видами злочинів: здійснювати узгоджені дії в боротьбі з міжнародним тероризмом і виконувати всі відповідні міжнародні конвенції; активізувати зусилля з виконання зобов'язань щодо боротьби зі світовою проблемою наркотиків; посилювати боротьбу з транснаціональною злочинністю у всіх її аспектах [6].

З вересня 2001 р. тероризм і внутрішня безпека знову стали основними проблемами міжнародного порядку денного. Аргентина почала активно долучатися до інтернаціонального співробітництва задля подолання проблеми тероризму, оскільки характерною особливістю країни є наявність великої кількості нелегальних схем фінансування терористичних організацій. Крім того, у країні також були здійснені акції, які отримали широкий резонанс: 17 березня 1992 р. біля посольства Ізраїлю було здійснено теракт, унаслідок якого загинули 29 осіб, а 18 липня 1994 р. його повторили на цьому ж місці, забравши 85 життів і поранивши понад 300 осіб.

Аргентина – член дванадцяти з тринадцяти міжнародних конвенцій із боротьби з тероризмом. Вона бере участь у субрегіональній антитерористичній співпраці разом із Бразилією, Парагваєм, США. Зокрема, з ініціативи аргентинської сторони було підписано Міжамериканську конвенцію про боротьбу з тероризмом, прийняту в червні 2002 р., яка має за мету здійснювати заходи із запобігання фінансуванню такої діяльності [3].

Взаємопов'язаними процесами в Аргентині є відмивання коштів та фінансування тероризму. Суб'єкти цих процесів:

- особи, які незаконно використовують фінансові системи, щоб легалізувати прибутки від продажу товарів, що виробляються для фінансування тероризму;
- суб'єкти, які безпосередньо пов'язані з фінансуванням терористичних дій;
- злочинні організації або юридичні особи, які здійснюють свою діяльність на основі таких нормативно-правових баз держав, які надають податкові притулки й виступають як безпечна фінансова гавань терористів [11].

Що ж до останнього аспекту, то він найбільш вразливий для Аргентини через наявність чималої кількості проблем в економічній сфері й недосконалу нормативно-правову базу зовнішньоекономічної діяльності.

Важливою також є проблема корупції, оскільки суб'єкти фінансування терористичної діяльності можуть винагороджувати чиновників за лояльне ставлення та «правильні» рішення, тому за такі правопорушення має бути посилена кримінальна відповідальність. Більше того, в аргентинських законах немає чіткого визначення меж терористичної діяльності. Наприклад, під час здійснення серії вибухів не терористичною організацією, а організованим кримінальним угрупованням, вона буде класифікована як злочин, а не теракт [8].

Група з розроблення фінансових заходів боротьби з відмивання грошей (ФАТФ) заявляє, що за кількістю фінансових порушень, пов'язаних із фінансуванням терористичної діяльності Аргентина

невдовзі, слідом за Болівією та Парагваєм, може потрапити до «сірого списку», що включає країни, які мають низький рівень прозорості та захищеності внутрішньої фінансової системи від здійснення нелегальних операцій. Іншим кроком може стати внесення до «чорного списку», в який уже потрапили Іран та Еквадор [4].

На нашу думку, у боротьбі з тероризмом Аргентина намагається здійснювати політику, яку пропонує їй світова спільнота. Погоджуючись із основними засадами антитерористичної діяльності, країна, однак, не прагне інтенсифікувати свою діяльність у цьому напрямі, адже міжнародні угоди накладають не лише готовність, а й зобов'язання діяти, проте в Аргентині вони не будуть здійснюватися, поки країна не зустрінеться із серйозними викликами, пов'язаними із проблемою тероризму.

Незаконний обіг наркотиків в Аргентині – один із проявів розвитку транснаціональної організованої злочинності в регіоні Латинської Америки. Щороку в країні Економічний кримінальний суд розглядає близько трьохсот справ, пов'язаних із нелегальною торгівлею забороненими речовинами, оскільки вона перебуває в географічній близькості до найбільших виробників кокаїну й марихуани. Як наслідок, є передумови і для транзиту наркотиків територією Аргентини, і для їх виробництва та широкого розповсюдження в країні та за її межами [1].

Торгівля наркотиками отримала новий вимір в Аргентині в 1970-х рр. з виходом на світовий ринок наркотиків парагвайської марихуани та кокаїну з Болівії й Перу. Так, сьогодні близько 80–90 % канабіноїдів (групи психотропних речовин, що містяться в різних частинах коноплі), які споживають в державі, парагвайського походження [5].

За даними Організації Об'єднаних Націй, Аргентина сьогодні – один із найбільших виробників наркотиків, що в майбутньому призведе до посилення проблеми їх обігу. Глибша інтеграція Мексики із США та Канадою привела до зменшення обсягів експорту наркотичних речовин із цієї країни не лише до північноамериканських держав, а й до Китаю та Індії через посилення контролю над переміщенням наркотиків. Це призвело до того, що мексиканські наркокартелі починають переносити виробництво заборонених речовин до Аргентини. Наприклад, наявні потужності хімічної промисловості Аргентини дають змогу ввозити сюди матеріали для виробництва наркотиків, а вивозити з країни вже готову продукцію високої якості.

Представники Економічного суду Аргентини також заявляють, що збільшуються обсяги вивезення не лише готових наркотиків, а й прекурсорів (речовин, які використовують під час виготовлення, виробництва чи переробки наркотичних засобів), передовсім, ефедрину та стимуляторів амфетамінового ряду [2].

Іншим аспектом проблеми обігу наркотиків в Аргентині є те, що останнім часом посилюється протистояння наркокартелів Колумбії та Мексики за контроль над ринками збуту, а Аргентина – зручна транзитна держава для відправки заборонених речовин до Європи та США, які є головними споживачами кокаїну у світі (у цьому напрямі конкуренцію Аргентині складає Бразилія). Крім того, Клаудіо Гутьєррес, Голова Економічного суду, заявив, що в Аргентині діє мережа підпільних злітно-посадкових смуг і відсутні радары для контролю повітряного простору над тропічними лісами межиріччя Парани й Уругваю, що дає змогу майже безперешкодно транспортувати наркотики повітрям. Саме тому розповсюдження заборонених речовин сьогодні відбувається не лише в районах великих міст – Буенос-Айреса, Кордови, Росаріо, а й в менш розвинених північних і південних провінціях країни [9].

Отже, незаконний обіг наркотиків є загрозою національній безпеці Аргентини й одним із найяскравіших проявів транснаціональної злочинності в усій Латинській Америці. На нашу думку, аргентинській владі потрібно докладати більших зусиль для боротьби із цієї проблемою, оскільки з кожним роком виробництво та обіг наркотиків в країні збільшується, а в інших державах (наприклад, у Мексиці) наркобізнес зазнає значних втрат.

У Латинській Америці фінансові втрати від діяльності кіберзлочинців 2013 р. становили 1,1 млрд дол. США. Такі дані опублікувала неурядова організація LACNIC, яка аналізує інтернет-активність у регіоні. Згідно з опублікованою інформацією, у Латинській Америці й Карибському басейні збитки від подібної діяльності лише у сфері електронної комерції становили близько 430 млн дол. США, а 2011 р. вони дорівнювали 196 млн дол. США [13].

Характеризуючи загальну ситуацію в регіоні, у LACNIC указують, що перше місце за масштабами кіберзлочинності, уключаючи шкідливі програми, фішинг (вимагання конфіденційної ін-

формації для здійснення фінансових операцій в Інтернеті) й мережеві атаки, займає Бразилія. Друге ж місце за цим показником займає Аргентина. Аргентинська кіберзлочинність має такі особливості:

1. Останнім часом відзначається занепокоєння з приводу щораз більшого числа комп'ютерних атак, методів їх здійснення, а також серйозних наслідків для громадян. Злочинці адаптують свої стратегії, використовуючи все складніші, цілеспрямовані атаки, а найпоширенішими видами хакерських нападів є фішинг і кібершпіонаж.

2. Щораз вищий у рядах зловмисників інтерес до мобільних пристроїв, соціальних мереж і критично важливої інформаційної інфраструктури. Що ж до проблеми спаму, то в загальносвітовому масштабі кількість подібних розсилок знижується. Проте для Аргентини ця проблема на сьогодні дуже актуальна.

3. Багато фахівців відзначає проблему піратства в Аргентині. Крім розвиненого інтернет-піратства, що включає нелегальне розповсюдження даних, захищених авторським правом, розвиток отримали піратські телевізійні канали (на початку 2010 р. в країні функціонувало близько 200 піратських телеканалів, хоча де-факто вони були майже офіційними). Такі канали, безперечно, становлять загрозу пропаганди нових форм злочинності [12].

Серед позитивних моментів міжнародного співробітництва у сфері боротьби з кіберзлочинністю варто зазначити, що Аргентина фактично адаптувала національне законодавство у сфері захисту персональних даних у відповідність до норм Конвенції по боротьбі з кіберзлочинністю. У зв'язку із цим міжнародна співпраця для Аргентини видається особливо важливою, оскільки саме вона із часом може стати фундаментом кібербезпеки країни [10].

Висновок. Кількість злочинів, скоєних в аргентинському кіберпросторі, зростає пропорційно до числа користувачів комп'ютерних мереж, і, за оцінками Інтерполу, темпи зростання злочинності в аргентинському секторі глобальної мережі Інтернет, залишатимуться стабільно високими, оскільки в цій країні відносно молода ІТ-індустрія.

Джерела та література

1. Бобровников А. В. Латинская Америка: символы истории и осевое время / А. В. Бобровников // Латинская Америка. – 2009. – № 7. – С. 22–30.
2. Весела Н. М. Нові підходи до проблеми безпеки: латиноамериканський досвід і Україна / Н. М. Весела // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2002. – № 32. – С. 154–162.
3. Медведенко А. Так что же происходит в Латинской Америке? / А. Медведенко // Эхо планеты. – 2006. – № 7. – С. 6–11.
4. Парахонський Б. О. Відстаючи від еволюції суспільства. Глобалізація, міжнародне право та міжнародна безпека / Б. О. Парахонський, Я. О. Троцький // Політика і час. – 2005. – № 12. – С. 7–18.
5. Руденков И. Институционализация Восточно-Карибского валютного союза: эволюция, проблемы и перспективы / И. Руденков // Латинская Америка. – 2013. – № 4. – С. 8–15.
6. Соскін О. Хто гарант національної безпеки? / Олег Соскін // Євроатлантика. – 2011. – № 4. – С. 34–39.
7. Флорес А. Цели и задачи Центральной Америки в глобализированном мире / Армандо Флорес // Латинская Америка. – 2013. – № 12. – С. 32–38.
8. Хачатуров К. Латинская Америка: сегодняшний день и перспективы / К. Хачатуров // Латинская Америка. – 2004. – № 3. – С. 56–74.
9. Чумакова М. Наркоугроза и наркополитика / М. Чумакова // Латинская Америка. – 2013. – № 8. – С. 44–50.
10. Шереметкер В. Инвестиционное сотрудничество Китая со странами Латинской Америки / В. Шереметкер // Латинская Америка. – 2013. – № 11. – С. 39–44.
11. Bandeira M. Argentina, Brasil y Estados Unidos. De la Triple Alianza al Mercosur [Recurso electrónico] / Moniz Bandeira. – Buenos Aires, 2004. – Cap. IV–VIII. – Modo de acceso : <http://www.paradigm.libros.com/libros/7/987545148.html>
12. Niebieskikwiat N. El Gobierno pasa a controlar las tareas de inteligencia militar [Recurso electrónico] / Natasha Niebieskikwiat // Clarin. – 2010. – Modo de acceso : <http://edant.clarin.com/diario/2006/04/23/elpais/p-00315.htm>
13. The tragedy of Argentina. A century of decline [Electronic resource] // The Economist. – 2014. – 15 February. – Access mode : <http://www.economist.com/news/briefing/21596582-one-hundred-years-ago-argentina-was-future-what-went-wrong-century-decline>

Мураль Анастасія. Транснаціональні загрози інтересам Аргентини. В статті розглядаються особливості транснаціональних загроз інтересам Аргентини, причини їх появи і розвитку, а також визначаються перспективні напрями боротьби з ними. Захист національних інтересів Аргентини перед-

смаatrивает деятельность по выявлению, предупреждению и устранению транснациональных угроз государственной безопасности, среди которых наиболее опасными являются терроризм, незаконный оборот наркотиков и киберпреступность. Характеризуются актуальные проблемы, связанные с методами борьбы с транснациональными угрозами, характерными для Аргентины и стран Латинской Америки.

Ключевые слова: Аргентина, Латинская Америка, национальная безопасность, политика безопасности, угрозы, терроризм, незаконный оборот наркотиков, киберпреступность.

Mural Anastasia. Transnational Threats to the Interests of Argentina. The article deals with the features of transnational threats to the interests of Argentina, the reasons for their occurrence and development, and outlines prospective directions for struggling with them. It determines that the national interests of Argentina provide activities for detecting, preventing and eliminating transnational threats to national security, the most dangerous among which are terrorism, drug trafficking and cybercrimes. It characterizes actual problems associated with methods of combating with transnational threats, typical for Argentina and Latin America states.

Key words: Argentina, Latin America, national security, security policies, threats, terrorism, drug trafficking, cyber crime.

Стаття надійшла до редколегії
19.09.2014 р.

УДК 323 (477,82)

Віра Мельник

Становлення інституційної моделі владних структур Волині

Досліджено процеси розвитку владних структур Волинської області від здобуття незалежності України до прийняття Конституції. Проаналізовано основні кроки місцевої влади, спрямовані на переорієнтацію від радянських традицій до потреб суверенної держави; нормативно-правові акти, що визначали засадничі принципи інституційної моделі влади; деякі аспекти кадрової політики.

Ключові слова: суб'єкт політичного процесу, представник президента, диференціація, указ, розпорядження, конституційний договір, виконавчий комітет.

Постановка наукової проблеми та її значення. Політичний процес – складне та багатогранне суспільне явище. Міру його складності часто визначає ступінь завершеності інституційної моделі. Відсутність моделі як такої зумовлює перманентні пошуки оптимальної конфігурації владних структур. При цьому будь-який позитивний досвід не встигає утвердитися, зазнаючи наступних змін. Становлення інституційної моделі на регіональному рівні деякою мірою спрощується, оскільки ці процеси відбуваються в контексті загальнодержавної стратегії. Однак ускладнюються регіональною специфікою, кадровим ресурсом і неможливістю практичної реалізації деяких теоретичних положень.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Окремі аспекти цього напрямку досліджень, зокрема еволюцію політичного процесу на Волині та становлення самоврядних структур області, висвітлено в роботах В. І. Бортнікова, В. Я. Малиновського та інших учених.

Мета й завдання статті – дослідити процеси становлення управлінських структур Волинської області та виявити специфіку, зумовлену регіональним фактором.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Інституційне становлення державно-владних структур у Волинській області розпочалось одразу після проголошення незалежності.

Державна влада в області на той час була представлена виконавчими комітетами рад народних депутатів, які виконували функції державного управління на місцях. Оскільки система рад формувалася знизу, то й похідні від неї – виконкоми – опосередковано походили від територіальних громад як суб'єктів політичного процесу. Поєднання місцевого самоврядування і державного управління в руках місцевих рад було шкідливим і для розвитку інституту самоврядування, і для державних структур, що особливо гостро відчували потребу реформування в реаліях, які склалися.